

ורבי עקיבא סבר לה כרבי שמעון – ר"ש concurs with ר"ע And

OVERVIEW

The גמרא explains that when ר"ע stated להקדש וק"ו, he is referring to a case where a שור damaged a הקדש של שור. The ruling (according to ר"ש בן מנסיא [and ר"ע]) is that the בעל השור has to pay הקדש a שלם even if the שור is a תם. It is the view of ר"ע that this payment must from מיטב. This is derived from a ק"ו; if when damaging הדיוט, payment must be from מיטב, then certainly where הקדש was damaged, that the payment must be with מיטב. Our תוספות deals with the contention that ר"ע concurs with ר"ש, and with the efficacy of the להקדש ק"ו.

תוספות asks:

תימה לעיל (דף ה,א) כי מוקי לה עדים זוממין כרבי עקיבא ליקשי -

It is astounding! Previously, when the גמרא established that the ברייתא of ר' (אבות נזיקין thirteen) עדים זוממין (as one of the thirteen) אושעיא which does not mention ר"ע, the גמרא there should have asked -

אי רבי עקיבא ליתני תרי גווני שור¹ שור דאזיק שור דהדיוט² ושור דאזיק שור דהקדש -

If the ברייתא follows the view of ר"ע then the ברייתא should have taught us concerning two types of a שור המזיק; it should mention an ox that damages an ordinary ox, and an ox that damaged a הקדש ox (since ר"ע agrees to ר"ש that when a שור is damaged the payment is always a ג"ש, even by a תם; as opposed to the היזק of a שור של הדיוט?!)

תוספות answers:

ויש לומר דבהקדש לא קמיירי³ -

And one can say that the ברייתא is not discussing cases involving matters of הקדש. Therefore the גמרא does not ask why we do not mention these two types of שור.

תוספות asks:

אך קשה כי נמי סבר כרבי שמעון לפרוך מה להדיוט שכן יפה כחו בנזקי אדם⁴ -

However there is a difficulty, for even if ר"ע concurs with ר"י (concerning שור

¹ The גמרא there did ask a similar question that the ברייתא should have mentioned two types of שור; a שור דאזיק שור and a שור דאזיק אדם. See the answer there. תוספות is asking that we can ask a similar question concerning שור דאזיק שור דהדיוט and שור דאזיק הקדש.

² This would seemingly refer to a שור מועד, for a שור תם who pays מגופו does not pay מיטב. See תוס' ד"ה הא.

³ The גמרא there gave a similar answer – בקדשים לא קמיירי – concerning why מפגל is not mentioned (in the ברייתא of ר"ה). See 'Thinking it over'.

⁴ A (בכסי הדיוט or) הדיוט receives payment [from מיטב] when they are damaged by another person.

שור של הדיוט (דאזיק שור של הקדש), the גמרא **should ask** that we cannot derive that the שור של הדיוט which gored the שור של הקדש is required to pay מיטב from a ק"ו of של שור שהזיק שור של הקדש, because we can refute this ק"ו by saying; 'do you know **why** by damaging a שור הדיוט do you pay מיטב, because a הדיוט **has a credible claim when he is damaged by a person**; however if the הקדש is damaged by a person, it receives no payment at all.⁵ There is therefore no ק"ו, since הדיוט is stronger than הקדש!

תוספות offers a possible answer:

ולמאי דפירשתי⁶ דלא דרשינן כי יאכל פרט למזיק דלא משלם כלל -

And according to what I explained, that we cannot derive from כי יאכל, to exclude a המזיק אדם, that he does not pay at all if he damaged הקדש -

אלא משום דכתיב רעהו -

Unless it already states רעהו (from which we exclude של הקדש שור). Once we see that הקדש does not receive compensation for certain damages (שור המזיק) we can assume that כי יאכל exempts אדם המזיק as well from paying anything to הקדש. However now that we do not exclude הקדש from receiving payment by שור נזקי, then we cannot exclude the אדם המזיק from paying הקדש for his damage⁷ -

אתי שפיר -

Then it is properly understood. There is a proper ק"ו, because הדיוט is not stronger than הקדש, when it comes to אדם נזקי; in both cases הקדש receives compensation for the damages it sustained.

תוספות still has a difficulty:

אך קשה ולפרוך שכן יפה כחו בנזקי בור:⁸

However there is (still) a difficulty; the גמרא **should challenge** that there is no ק"ו; for הדיוט **is more powerful** than הקדש when it comes to **damages causes by a בור**. תוספות does not answer this question.⁹

SUMMARY

The ר"ה of ברייתא is not discussing הקדש therefore it does not mention the case of שור דאזיק שור של הקדש.

According to ר"ע the הדיוט is not stronger than הקדש by אדם נזקי; however הדיוט is

⁵ The פסוק teaches us למזיק כי יאכל; there is no payment to הקדש for אדם נזקי.

⁶ בתוספות הקודם ד"ה שור, ועיי"ש.

⁷ The כי יאכל will only exempt the מזיק from the חומה, but not from the קרן.

⁸ We derive from the פסוק of לו והמת יהיה לו בור (even) by שור פסולי המוקדשין, and certainly if it damaged actual הקדש, as opposed to הדיוט which receives payment [from מיטב] by בור נזקי.

⁹ See תירוץ אמ"ה for various תירוץ.

stronger than בזקי בור by הקדש.

THINKING IT OVER

תוספות¹⁰ שור. asked why did not the גמרא ask that it should list two types of שור. answered that לא קמיירי בהקדש. Seemingly it is obvious that לא קמיירי; the גמרא itself states it there (concerning ר"ה). What was the הו"א of תוספות?¹¹

---

¹⁰ See footnote # 3.

¹¹ See אמ"ה ובהערה מס' 73.